

Genesis 2:7-9

De mens

1 kwetsbaarheid

2 afhankelijkheid

3 onderworpenheid

Gemeente,

De schepping is beschreven. Genesis 1:1-2:3. Maar hoe is het verder gegaan? Dat is de vraag die vanaf hoofdstuk 2:4 beantwoord wordt. Je zou ook mogen vertalen in vers 4: 'dit zijn de geschiedenissen van de hemel en de aarde'. De schepping hebben we gehad, nu de geschiedenis, het vervolg. En daarvoor is alle reden want een kind kan zien dat het er veel veranderd is. Als je nu om je heen kijkt kun je niet meer zeggen dat alles zeer goed is, in volkomen harmonie. Hoe komt dat? Wat is er gebeurd waardoor alles zo veranderd is? Daar komt in hoofdstuk 2 en 3 antwoord op.

Daarbij wordt als het ware het vergrootglas gelegd op de verzen 26 en 27 van hoofdstuk 1. Daar werd de schepping van de mens beschreven. Als het ware vanuit de verte. Op zo'n manier dat je ook zou kunnen denken dat God had gesproken en de mens was er net als bij planten en dieren. Of dat man en vrouw allebei tegelijk geschapen zouden zijn. Maar in hoofdstuk 2 vers 4 ev. komen we ahw dichterbij en kunnen we preciezer zie hoe de mens geschapen is. Uit het stof van de aarde en eerst de man en daarna de vrouw.

Eerst lezen we dat er in de begintijd nog geen struiken en gewassen des velds waren. Wel wilde struiken en bomen zogezegd, maar geen groente of akkerbouwgewassen. Want staat er dan: het regende nog niet op aarde in de eerste tijd na de schepping. Volgens sommigen is dat zo gebleven tot aan de zondvloed. En: er was die eerste dagen nog geen mens om de aardbodem te bewerken. En de eerste twee mensen konden natuurlijk niet heel de aardbodem bijhouden. Maar hoe kon alles dan toch groeien als het nooit regende? Wel, er kwam een damp, een mist, een dauw op uit de aarde en die zorgde voor de vochtigheid. Iemand als Ben Hobrink heeft daar meer over geschreven hoe dat geweest zou kunnen zijn tot aan de zondvloed. En dan wordt het vergrootglas gelegd op de schepping van de mens. Heeft God gesproken en hij was er? Nee. God heeft de mens geformeerd uit het stof der aarde.

1 kwetsbaarheid

Dan letten we even op dat stof. Dat woord betekent: hele kleine deeltjes. Dat kan van steen zijn, gruis, of van grond, stofdeeltjes, korreltjes. En daaruit heeft God de mens geformeerd. Dat woord wordt gebruikt van een beeldhouwer, van een pottenbakker, van een ijzergieter: heel precies werk, dat zorgvuldig gebeurt, Psalm 139 heeft het over borduren. Elk steekje apart en zorgvuldig. Zo heeft God de mens gemaakt.

Wij weten nu dat er in ons DNA 3,12 miljard nucleotiden zitten in 1 milimeter. Miljarden in 1 milimeter. Als superkleine legoblokjes in elkaar gezet. Dat bepaald hoe we eruit zien, haarkleur, neus, oren etc. Hoe we van karakter zijn. Zo met zorg geschapen door de Heere. Zo mag je er zijn. Want met zorg geformeerd. Niemand hoeft zich minderwaardig te voelen. Niemand mag zich ontevreden voelen. Niemand mag jaloers zijn op hoe een ander is. Niemand mag hoogmoedig zijn omdat je knapper eruit ziet of meer kunt dan een ander. Góð formeerde ons. Zo wil de Hij ons hebben. Je mag bidden: HEERE, leer mij te aanvaarden dat ik er zo uitzie, dat ik zo'n karakter heb. HEERE, leer mij mijn gaven en talenten te beschouwen als gekregen, als verantwoordelijkheden. Laat het me me niet verheven laten voelen, maar nederig en dankbaar.

Van de grond dus, de klei, de aarde. Om nooit te vergeten! Want in het Hebreeuws hoor je dat direct. Mens is: adam. Aarde is: adamah. Dus je hoort het terug in het woord 'mens'. Aardbewoner, bewoner van aarde, van grond, klei. Uit het stof der aarde. Om nooit te vergeten. Want dat betekent dat wij kwetsbaar zijn. Wij zijn niet van staal, maar van stof/grond gemaakt. Staal daar kun je tegenaan schoppen en trappen, maar dat geeft geen krimp. Maar stof, stof der aarde, grond, dat wordt gebutst, vervormd. Zo is een mens. Lichamelijk: je kunt wonden krijgen, je kunt iets breken, je kunt een handicap krijgen. Maar ook psychisch en mentaal: je kunt in je gevoelsleven beschadigd worden, aangetast worden. Depressief, angstig, trauma. Bezeerd door het leven. Kijk, in het paradijs gebeurde dat niet, hield God ahw een koker om ons heen zodat dat niet gebeurde. Maar na de zondeval, buiten het paradijs gebeurt dat wel. Komt openbaar dat ons leven kwetsbaar is. En leven er wat mensen met beschadigingen, aandoeningen.

Ons leven is een kostbaar geschenk. Kwetsbaar, met zorg geformeerd. Daarom dienen we daar ook voorzichtig mee om te gaan. Met besef dat het kwetsbaar is. Daarom ben je voorzichtig in het verkeer. Kijk je uit wat je eet. Rook je niet. Ben je heel beperkt of afhoudend in alcoholgebruik. Want ik ben niet van staal, maar van stof. Ga met zorg om met je leven! Besef dat ook jou ziekte of een ongeluk kan treffen. Besef dat een ander kwetsbaar is. Dubbel reden om voorzichtig te zijn in het verkeer. Dubbel reden om voorzichtig te zijn met mijn woorden en gebaren en blikken. Weet je wel wat je een ander aan kunt doen met je grofheid, je uitlachen? Driedubbel reden om in de opvoeding zorg te dragen voor een kindje. Zeker ook al de eerste levensjaren. Juist dan

kunnen diepe sporen van beschadiging getrokken worden in een kinderleven. Emotioneel, psychisch. Geef het het gevoel welkom te zijn. Naar de oppas voor de kerk dat kan, verder maar voorzichtig mee zijn met het wegbrengen van je kindje naar anderen toe.

Als dat niet gebeurt....wat kan er veel beschadigd worden. Wat is er veel lijden. Door het leven, voor mensen aangedaan.

Wat heerlijk dat er in Psalm 103 staat: Hij weet wat van Zijn maaksel is te wachten hoe zwak van moed hoe klein wij zijn van krachten, dat wij stof zijn van jongs af zijn geweest. Hij weet het. En dat kan er staan omdat de Zoon van God er voor gekozen heeft om Mens te worden. Mens van vlees en bloed. Ook zo kwetsbaar. Vatbaar voor ziekte, lijden, pijn, angst, dood. Hij wilde dat Zelf. In Hebreëen 4 staat dat de Heere Jezus in alle dingen als wij is verzocht geweest. Hij was ook Mens van vlees en bloed, van stof der aarde. Hij kan de medelijdende Hogepriester zijn. Hij weet wat het is om kwetsbaar te zijn en gekwetst te worden en je te voelen.

En als dat geldt voor het leven, lichamelijk en psychisch, dan zeker voor het geestelijke leven. Dat is ook zo teer. Zo kwetsbaar. Daar kun je niet zorgvuldig genoeg mee omgaan. Aan welke invloeden stel je je bloot? Welke beelden en woorden neem je op en laat je binnenkomen? Welke werken van het vlees kijk je naar? Of in hoeverre verwaarloos je je geestelijk leven? Leef je alsof het geen aandacht nodig heeft? Dat ligt nog teerder. En het geestelijk leven van anderen? Dat is ook snel gekwetst. Als je veroordeelt, kleineert, doet alsof het niks is, ruw mee omgaat. En dat van je kinderen? Hoeveel aandacht heb je daarvoor?

Wees zorgvuldig met het leven. Het is een teer, kwetsbaar geschenk van God. het is hoe langer hoe meer een gebed: Heere, leer mij omgaan met het geschenk van het leven.

2 afhankelijkheid

Er wordt nog iets gezegd van hoe God de mens schiep. God blies de adem des levens in de neusgaten. Alzo werd de mens tot een levende ziel. Het unieke zit het niet in dat de mens een levende ziel werd. Dat betekent: levend wezen, levend schepsel. Dat wordt ook gebruikt van dieren en al wat leeft. Dat het levende zielen, levende wezens zijn. Maar het unieke zit hem erin dat de mens dat werd doordat God Zelf de adem in de neusgaten blies. Alzó werd de mens tot een levende ziel. Bij de dieren deed God dat niet zo, maar bij de mens wel. Hij blies hen Zelf de adem in.

Dat betekent dus dat dat het meest wezenlijke van ons mens-zijn is.

Uit God leven. De verbinding met God, de omgang de kennis van God is het meest wezenlijke van ons mens-zijn. Je zou het kunnen vergelijken met een lamp die aan het plafond hangt. Die krijgt door de draad zijn stroom om licht te geven. Die verbinding is het wezenlijke voor die lamp. Als die draad breekt gebeuren er twee dingen: de lamp valt op de grond kapot en hij geeft geen licht meer. Nu, we hebben de verbinding doorsneden. Maar God vangt de lamp van ons leven op zodat hij niet direct stukgevallen is. En: de verbinding is verbroken. De omgang met God is weg. Geestelijk dood. We kennen God niet meer. Voelen Hem niet aan. Zijn toorn doet ons niks, Zijn liefde doet ons niks. Los van God. De lamp brandt niet meer. Het kan nog een mooie lamp zijn, een mens kan veel gaven hebben, vriendelijk karakter, groot denkvermogen of geweldige prestaties doen, maar: de lamp brandt niet meer: geen vrucht voor God.

Dat komt pas weer als de lamp weer verbinding maakt met de stroombron. Het eerste waar het in ons leven om gaat is dus: de verbinding met God. De kennis van God. God als de Heilige, die toorn over de zonde. Als de barmhartige Die in Jezus Christus verzoent en vernieuwt. De kennis van God Die wederliefde en verlangen geeft. Die vreugde in God geeft en afhankelijkheid van God. Die verbinding. Dat is het leven van het leven. En dat leven schenkt God in de Heere Jezus. In Hem is het Leven. In Zijn lijden en sterven, schuldverzoenend, in Zijn opstanding is het leven. In Hem schenkt God het leven. Vanavond als Hij tot ons komt. Vol van leven. Vol van God Zelf. Leven in mijn dood, God in mijn bestaan. Water op het droge. En wie dorst heeft die kome.

En zonder die verbinding zijn wij dood. Geestelijk dood. Brandt de lamp niet. Kent ons leven de verbinding met God? Wederliefde, verlangen, hunkering naar Hem. Om wie Hij is. Brandt de lamp omdat de verbinding hersteld is? Een lamp die niet brandt die doe je weg. Een mensenleven dat God niet kent is het waard weggeworpen te worden.

Ten tweede geeft het aan dat alles van ons leven aan God te danken is. Wij ontvangen het leven van Hem. Hem komt alle eer en dank toe voor ons leven en voor onze levensmogelijkheden. Elke dag van ons leven, alles wat wij kunnen is aan God te danken. Hem komt er de eer voor toe. Geen eer of bewondering voor onszelf kan en mag op zijn plaats zijn. Dat zou diefstal zijn. Diefstal van God. Wat zijn dat twee diepe sporen van zonde in ons leven: ondankbaarheid voor ons leven elke dag. Er niet bij stilstaan dat God je de adem geeft. En eer voor onszelf begeren. Zelf

bewondering willen oogsten. Dat is zo tegengesteld aan ons geschapen zijn. Ons uit God zijn. Je krijgt daar berouw over: over je klakkeloosheid en ondankbaarheid. Over je eerezucht en zo graag gezien willen worden om wat je kunt om en hoe je bent. Om je geloof en gebed zelfs nog. Gruwelijk in Gods oog, die eerezucht. En je krijgt verlangen en vreugde: om God te danken en te eren en te laten eren. Hem te benoemen als Degene die je gaven en talenten gaf. Kon ik dat meer en oprechter en hartelijker.

Ten derde vloeit hier ook uit voort: wij leven omdat en zolang God het wil. Hij blaast de levensadem in. Hij bepaalt het begin, Hij bepaalt het einde van ons leven. Om bij alles te beseffen: Deo Volente: indien de Heere wil zullen wij leven en dit of dat doen. Onze tijden zijn in Zijn hand. En: in welke handen kunnen ze beter zijn? Wie is wijzer en liefdevoller dan Hij? Die alle dingen laat meewerken ten goede degenen die God liefhebben? Die Vader is om ons van alle goede verzorgen en alle kwaad te weren of ten beste te keren?

Als Hij de levensadem geeft, sterven we nog niet. Wat anderen ook mogen denken en doktoren verwachten. Maar als Hij de levensadem neemt dan leven wij niet meer. Als leek het er helemaal nog op, waren we niet oud, niet ziek, maar jong en vitaal. Laten we als we afscheid nemen, gedag zeggen beseffen dat het de laatste keer kan zijn. Nooit met een lelijk gezicht afscheid nemen, kwaad hart wegrijden. Het zou eens de laatste keer zijn. Wij kunnen dus de wezenlijke dingen niet uitstellen! Want God bepaalt onze tijd. En dat kan elk moment zijn. Het is zo bedrieglijk om te denken: ik ben jong, ik voel me goed, voorlopig leef ik nog wel. Voorlopig kan ik nog wel uitstellen om God te leren kennen. Weest bereid. Heden. Want elke dag kan God onze adem nemen. En dan keert de geest weder tot God, Die hem gegeven heeft zegt Prediker. Wij zijn uit God, ons leven komt uit God, het keert weder tot God. De Rechter. Die verantwoording vraagt. Zijt ook gij bereid. Heden! Waarom is dat zo belangrijk? Waarom vraagt dat voorbereiding?

3 onderworpenheid

Dan lezen we dat de HEERE de mens een aparte plaats geeft. God heeft een aparte hof, tuin, gemaakt, geplant. De hof van Eden. Eden betekent lieflijkheid, aangenaamheid, genieten. Daar staan en groeien bomen met vruchten. Dat kan omdat er rivieren doorheen en omheen stromen die voor vocht zorgen. Daar mag Adam wonen. Hij mag die hof bouwen en bewaren, zorgen voor de bomen en de planten. Maar twee bomen worden speciaal genoemd die in die hof zijn geplant door de

HEERE. De boom des levens. Daarvan etend zou de mens blijven leven, altijd. Niet ouder worden. En daarom altijd blijven leven in volle kracht en frisheid. En deze boom was er ook een teken van: het is God Die het leven geeft. Aan Hem dankt de mens zijn leven in eeuwigheid.

Dan die andere boom: de boom van de kennis van het goed en kwaad. Van die boom zult gij niet eten, Adam, want dan zult gij de dood sterven. Nu kan het zomaar zijn dat iemand denkt: Had die boom er nou maar niet gestaan! Waarom heeft God die boom ook geplant? Want daardoor is het mis gegaan.

Zou het? Zou de mens anders niet hebben kunnen zondigen? Had Adam niet kunnen vloeken, zijn vrouw slecht behandelen, lui kunnen zijn. Adam had op nog veel meer andere manieren kunnen zondigen. De mogelijkheid tot zondigen kwam niet pas toen die boom er kwam. Integendeel. Wat was dat voor een boom? Van de kennis van goed en kwaad. Dat zal betekenen: bepalen. Het bepalen van goed en kwaad. Het uitmaken of iets goed of kwaad is, het beslissen of iets goed of kwaad is. Dat is dus zonde. En nu stond die boom er als een teken: Adam, dat moet je aan Mij overlaten: wat goed en kwaad is. Dat bepaal ik. Denk daaraan. Als je deze boom ziet dan herinner Ik je er weer aan: Ik bepaal wat goed en kwaad is. Die boom was als een bord voor een ravijn. Zo'n rood-wit gestreept bord in een scherpe bocht. Als je hier rechtdoor rijdt stort je in het ravijn. Een herinnering, een waarschuwing, een hulpmiddel om ervoor te zorgen dat je het niet doen zult. Elke dag, elk uur werd Adam erbij bepaald: laat God bepalen wat goed en kwaad is. Adam, je zou het kunnen vergeten zijn, maar als je deze boom ziet, weet je het weer. Zo goed is God. En God is niet veranderd. Hij is nog steeds goed. Al wat Hij doet is op ons levensgeluk gericht. Wat is overgave aan Hem toch heerlijk. Dat zorgt voor heil en zaligheid. En aan deze God kun je je overgeven met een gerust hart.

Een rood-wit bord voor een ravijn. Als ik daar doorheen rijd en in het ravijn stort kan ik dan zeggen: dat komt door dat bord. Had dat er niet gestaan dan had ik er niet doorheen kunnen rijden? Nee, dat bord wilde je juist nog tegenhouden, eraan herinneren: niet doen! Terug! Die boom herinnerde Adam: laat God bepalen wat goed en kwaad is. Laat dat aan Hem over. Dan gaat het goed. Dan blijft het goed! Heb genoeg aan wat God geeft en Wie God is.

Maar wij hebben gegeten, wij wilden zelf uitmaken wat goed en kwaad is, wij zijn door het bord gereden in het ravijn. Welk ravijn? De dood sterven. Sindsdien sterven mensen, worden mensen oud, ziek en sterven ze. Sindsdien zijn mensen los van God van nature, worden alle

mensen van nature met een hart vreemd aan God geboren, gaan er mensen voor eeuwig verloren, de eeuwige dood. Daardoor komt het dat nu zo anders is dan toen. Dat we geen paradijsleven meer hebben. En eens: neemt God onze adem terug. De geest keert weder tot God, Die oordelen zal.

Dan kun je twee dingen doen: of je denkt: God straft te zwaar. God neemt het te hoog op. Zo erg is zonde niet. En ik maak opnieuw zelf uit wat goed en niet goed is. Of ik buig ervoor: als God deze straf rechtvaardig vind, dan moet zonde wel heel erg zijn, verschrikkelijk zijn. Als er zo grote straf, zo verschrikkelijke gevolgen op staan, dan moet het wel iets vreselijks zijn. Dat is zo erg. Zo erg dat God daar de doodstraf op heeft gezet. Dat is ook wat je leert in het kennen van God. Dat dat zonde is: zelf willen uitmaken wat goed en kwaad is. Dat ik zelf uitmaak hoe erg iets is. Dat ik zelf bepaal wat ik wel of niet mag. Dat ik zelf bepaal hoe God zou zijn en wat Hij doen zal. Dat ik vanuit mijzelf uitmaak hoe je overal tegenaan moet kijken. Dat is zonde. En dat is nergens voor nodig. God is zo goed. God gunt zo het goede. Hij is de Bron van leven en geeft vreugde en levensgeluk en zaligheid. Zonde is onverklaarbaar vanuit omstandigheden of wat dan ook. Zonde is dwaasheid. Want in God is alles te vinden voor mijn levensgeluk. Dat is zonde. En dat is zo erg. De bodem daarvan beleef je nooit. Maar wel een begin. Van echt zondebesef. Romeinen 7 ik ellendig mens wie zal mij verlossen? Psalm 51: tegen U U alleen heb ik gezondigd. Gij zijt rein in Uw spreken rechtvaardig in Uw richten. Ezechiël 36: en zij zullen een walging van zichzelf hebben. Die sporen trekt de Heilige Geest door je leven heen. Als ik ga leren zien wat 'zonde' is.

Daardoor is de dood gekomen. We zijn niet geschapen om te sterven, maar om te leven. En elk sterven is een roepstem. Er is wat gebeurd. Ook als iemand van 98 sterft, is dat een roepstem. Daarom doet sterven ook zo'n pijn. Afscheid nemen. Zo was het niet bedoeld door God. Daarom kan het je ook zo aangrijpen en je leven overschaduwen.

Maar: er is nog een hof geweest op aarde. De hof van Gethsemané. Die was niet lieflijk, niet aangenaam. Daar hing de angst der hel, daar kwam de verschrikking van Gods toorn. Over Jezus, de 2e Adam. Hij miste daar alles. Niets lief'lijks. En toch: Hij vroeg: Uw wil geschiede, Vader, U bepaalt het, Vader, U maakt het uit wat goed is, en laat dat geschieden, daaraan onderwerp Ik Mij. Als Middelaar, Zaligmaker, Zondeverzoener. Dat bracht Hem aan het kruishout. Daarom kwam er nog

een hof, de hof van Jozef van Arimathea. Daar werd Jezus opgewekt, het leven in. Leven dat eeuwig is. Onverliesbaar. Leven dat gekenmerkt is door de verbinding met God, het God laten bepalen wat goed en kwaad is. Aan God en wat Hij geeft genoeg hebben. En dat leven is onverliesbaar. Is eeuwig leven. Want I Corinthe 15 zegt: de eerste Adam werd een levende ziel, maar de laatste Adam een levendmakende Geest. Jezus schenkt leven in de wederopstanding der doden. Dan wordt het verderfelijk, vergankelijk, zwakke lichaam opgewekt in onverderfelijkheid, onvergankelijkheid en kracht. Het kan niet ouder worden, gebrek krijgen of sterven. Het kan niet zondige, helemaal beheerst door Zijn Geest. Nieuw Jeruzalem. Daar staat de boom des levens die vrucht geeft. Die teken is van eeuwig leven. Dat zal leven zijn. Paradijs leven en nog heerlijker en rijker. Nooit meer lijden, ziekte, afscheid of sterven of rouw.

Heel de schepping zucht ernaar. Is als in barensnood hunkerend naar die dag en die nieuwe aarde en hemel. En de Geest zucht ernaar met onuitsprekelijke verzuchtingen. Zou de Bruidskerk dat ook niet mogen doen. Uitzien naar dat leven? Dat eeuwige leven? Is het niet beschamend als dat zo weinig er is en zo lauw en traag is.

Misschien toch een vraag van iemand: waarom heeft God daar niet direct voor gezorgd? Waarom kon de mens in het paradijs zondigen? Waarom niet direct die onverliesbare hemelse heerlijkheid? Ja, enkele dingen: ten eerste: God is God. Wat Hij doet is goed, voordat en zonder dat wij het kunnen begrijpen of bevatten. God is niet goed omdat wij alles goed vinden wat Hij doet. Maar God is goed op voorhand, ook al begrijp ik het niet.

Ten tweede: moeten wij dat vragen? Wij hebben gezondigd, en zouden wij vragen: Heere, waarom liet het toe? Als iemand inbreekt en dan klaagt bij de rechter: waarom heeft de winkelier zijn pand niet beter beveiligd dat ik niet kon inbreken?

En ten derde: door de weg van het paradijs, de boom van kennis van goed en kwaad, de zondeval heeft God Zich ten volle kunnen openbaren in al Zijn deugden. In Zijn rechtvaardigheid door de straf. In Zijn liefde door de zending van Zijn Zoon. Kan God laten schitteren dat Hij zo liefde is dat Hij Zijn eniggeboren Zoon geeft en dat de Zoon Zichzelf geeft. En de vreugde in het nieuwe paradijs is vooral die vreugde. Dat dit paradijs te danken is aan God in Christus, aan Jezus' liefde.

Amen